

Har vi brug for et forbud mod sodomi/dyresex?

Lene Kattrup, dyrlæge og medlem af Det Ethiske Råd juli 2011

Artiklen er en uddybende udgave af en artikel bragt i HUNDEN, august 2011 med titlen "Er der brug for et forbud?"

Selve spørgsmålet og den etiske vurdering

Holdningen til, om man mener, vi har brug for et forbud mod sodomi, vil afhænge af, om man tager udgangspunkt i oplysninger fra personer, der selv bruger dyrene til sex, som vil sige, de tager hensyn til dyrene, eller om man i højere grad tager sit udgangspunkt i undersøgelser af de fysiske og psykiske skader på dyrene og samtaler med ejerne til de dyr, der er blevet brugt seksuelt. Det vil give et noget forskelligt billede, og det er med til at forklare den uenighed, der findes på området – også blandt fagpersoner/akademikere.

I en artikel med titlen "Sex med dyr – ja hvorfor ikke?" (fra www.videnskab.dk) argumenterer to forskere for, at vi bør være mere positive overfor menneskers anvendelse af dyr til sex, mens andre synes det modsatte. I 2007 sendte 125 dyrlæger f.eks. et brev til Folketinget med en opfordring om at indføre et forbud. Debatten om emnet er blusset op igen, efter TV2 i april viste scener fra en mands sexmisbrug af nogle geder samt et pars udlån af deres hanhund til sexanvendelse. Folketinget skal i efteråret tage stilling til et forslag om at forbyde dyresex/sodomi. I 2007 viste en afstemning, at kun SF og DF ønskede et forbud, mens ca. 70 – 80 % af befolkningen foretrækker et forbud. Emnet rummer nogle vigtige etiske aspekter angående vores/samfundets dyresyn. Desuden spørgsmålet om, hvorvidt det er etisk acceptabelt, hvis vi på dette område fraviger vores princip om, at sex kun kan accepteres mellem ligeværdige individer/personer, hvor der er givet et fuldt informeret samtykke. (Det kan et dyr jo aldrig give). Er der en grænse for hvordan og til hvad, vi må bruge vores dyr?

Vurderingen af, om vi finder det etisk acceptabelt at bruge dyr til sex, vil afhænge af vores baggrund og værdier, især af vores menneskesyn, dyresyn og natursyn. Om vi har et antropocentrisk (menneskecentreret) livssyn med mennesket i centrum hævet over dyrene og naturen, der primært opfattes som et instrument/redskab til at opfylde menneskers behov, og som værdsættes herudfra. Eller om vi mere betragter mennesket som en del af naturen og dyrene, som vi respekterer og tillægger en stor værdi i sig selv. I den første gruppe er der overvægt af nytteetikere, der især ser på nytten i form af, hvad der gavner mennesker. Pligtetikere, som dominerer den anden gruppe, vil vægte visse ufravigelige principper som f.eks. dyrs værdighed, en nedre

grænse for, hvordan man kan tillade sig at behandle dyr uanset formålet samt, at dyr ikke må krænkes eller udsættes for angst og smerte. Er man nytteetiker kan man lettere komme frem til, at en seksuel brug af dyrene kan være tilladt. For de fleste nytteetikers vedkommende dog under den forudsætning, at dyrene ikke skades og/eller udsættes for tvang, vold og smerte.

Men spørgsmålet er, om det ikke mere vil være reglen end undtagelsen, at dyrene forulempes og skades i forbindelse med at blive anvendt til sex, så vi for at beskytte dem bør indføre et forbud mod sodomi, som en tilføjelse til dyreværnsloven.

Hvordan bruges dyrene, eksempler

Dyrene sexanvendes på mange forskellige måder. Der bruges af og til genstande f.eks. kæppe, kosteskæft, knive og rør til at beskadige dyret med. Hertil kommer den uintenderede smertetilføjelse og/eller fysiske beskadigelse. Der kan også være tale om, at dyret bruges nænsomt og ikke skades eller tilføjes smerte. Nogle få eksempler:

- En dyrlæge tilser en hoppe, der er nedstemt og bløder fra anus. Han vurderer, der er tale om seksuel anvendelse af dyret, men anmelder ikke noget.
- I sagen med seksuel misbrug af gederne, som blev vist (skjult kamera) i TV helede skaderne både omkring og inde i gedernes vagina (skede) hver gang efter en til to uger. (Et af dyrene har dog i dag permanente skader og en deform ydre vagina pga. den gentagne anvendelse). De står ofte med krum ryg som tegn på smerter og ubehag, når ejeren kommer og finder dem bagefter. Politiet har intet kunne stille op trods gerningsmandens identitet formentlig er kendt, fordi vi ikke har et forbud
- En kvinde kom hjem og fandt sin mand midt i samleje med familiens fire år gamle terrier, som imens peb og hylede. Hun tog billeder af akten med sin mobiltelefon, og manden kan se frem til en bøde for dyremishandling, fordi det skete i et land, hvor det er forbudt at have sex med dyr.
- En drægtig kat findes med en pind, der stukket igennem skeden og næsten igennem ryggen. Den overlever efter operation.
- Hanhund brugt analt, skader af anus-lukkemusklens og kronisk fortykkede ørelapper

Særligt vedr. hundyrns fysiologi

De fleste undersøgelser viser en stor overvægt af hundyr som ofre med flest alvorlige

skader, men der ses også skader på handyr. Hundyrene bruges hyppigst vaginalt evt. analt og af mænd. Jeg er kun én gang stødt på tilfælde, hvor hundyrene kun blev brugt i deres brunst. Udenfor et hundys brunst eller løbetid, som f.eks. for en tæves eller en hoppes vedkommende jo kun er ret få dage om året, tilbagedannes hendes kønsorganer til en aseksuel/ inaktiv status, man bedst kan sammenligne med forholdene hos f.eks. en pige på syv år. Derfor vil anvendelsen af et hundyr til samleje udenfor brunsten meget let og hurtigt blive særdeles smertefyldt og med stor risiko for blødning og skader. Jeg har talt med zoofile (personer der bruger dyr til sex), der ikke ønskede at skade dyret, men indrømmede, at dyrene ofte blødte fra skeden i en uges tid, når de var blevet brugt til vaginalt samleje. En af de zoofile jeg talte med fortalte mig, at han blot havde troet, der var tale om menstruation, når dyrene blødte bagefter. Min erfaring er, at disse gerningspersoner ofte tror, at vores husdyr er skabt, som vi mennesker er.

Debatten opstillet punktvis

I forbindelse med den debat, der fulgte den omtalte TV2-udsendelse har Det Dyreetiske Råds formand, Peter Sandøe, været i medierne flere gange for at forsvare sin og rådets position. Rådet har (bortset fra et medlem) anbefalet Folketinget, at der ikke skal indføres et forbud mod sodomi, hvilket har overrasket mange. Dog har rådet anbefalet et forbud mod seksuel kommerciel anvendelse dvs. til pornofilm, dyrebordeller etc.

Det har undret mig, og jeg har igennem længere tid forsøgt at trænge ind i emnet og herunder at forstå argumentationen. I det følgende vil jeg punktvis fremkomme med rådet/formandens argumentation og så tilføje mine egne kommentarer.

1. Det ligger allerede i Dyreværnsloven, at det er forbudt at bruge dyr til sex, hvis det skader dem. Derfor er et forbud unødvendigt

Uden et forbud kan politiet kun gribe ind, hvis det kan bevises, at dyrene har taget fysisk eller psykisk skade. Selvom man finder tegn på, at et dyr er blevet brugt til sex såsom blod eller sæd på dyrene, samt at dyrene virker nervøse og opskræmte, så kan politiet normalt ikke gøre noget. Det er svært (og ofte for ressourcekrævende for politiet) at påvise f.eks. skader dybt i skeden på hundyr, som bevisligt skal forbindes med gerningspersonen. Og enten heler skaderne, eller dyret dør og skaffes af vejen. Hvis vi havde et forbud, så ville foto, video eller øjenvidneberetninger af selve sexanvendelsen være tilstrækkeligt grundlag for, at man kunne give en bøde og få stoppet en adfærd, der bør stoppes. Det kan vi se i de lande, der har fået indført et forbud. Det har lettet politiets arbejde. I den omtalte tv-udsendelse var der to

eksempler, som var ret typiske for fænomenet. Det ene var sagen med gederne, hvor politiet ikke kan gøre noget, selvom ejeren havde opsat et skjult kamera. Med et forbud ville det have været et andet sag. Det andet eksempel var et par, der medbragte deres hanhund til sexudlån. De forklarede, at den var urenlig, hvilket jo er et symptom på psykisk uligevægt hos hunde, samt at de naturligvis brugte hunden på denne måde ikke for hundens skyld, men af egoistiske grunde. De kunne have fået en bøde med besked om at stoppe med at bruge hunden til sexudlån, hvis vi i vores lovgivning havde et forbud. Dyreværnsloven beskytter ikke dyrene i disse to tilfælde. Det har den heller ikke gjort i de andre tilfælde her i landet, jeg kender til. Bevisbyrden er for tung uden et forbud.

2. Man behøver ikke et samtykke fra dyr til sexanvendelse. Vi behøver jo f.eks. heller ikke et samtykke fra et dyr, når vi slagter det - eller når vi går tur med en hund

Jeg synes ikke, der er en parallel her. Vi har en lovgivning, der kræver, at dyr ikke må udsættes for smerte eller lidelse forinden slagtingen, og de bliver bedøvet inden selve aflivningen. Men en del dyr vil opleve lidelse, angst, smerte og desuden have følgeskader efter anvendelse til sex, hvor de jo ikke er bedøvede og desuden skal leve videre bagefter. Overordnet set er det sådan i vores samfund, at vi finder det uetisk, når sex sker ved tvang, pres, vold eller hvis sex pånødtes individer, der ikke kan overskue konsekvenserne. Sådan ser vi på sex. Vi mener, sex fordrer lighed mellem de deltagende og et fuldt informeret samtykke med fortrydelsesret undervejs. Derfor har vi vores aldersgrænse på 15 år, og et flertal af befolkningen finder det uacceptabelt, når mennesker forgriber sig på mentalt retarderede eller på vores dyr for at få seksuel tilfredsstillelse.

3. Man kan ikke tvinge et dyr. Dyr vil næsten altid sige fra, hvis vi udsætter dem for noget ubehageligt eller smertefuldt

Det Dyreetiske Råd skriver i sin udtalelse om dyresex fra 2006, at et dyr godt kan sige fra, når man tilføjer det smerte eller ubehag. Min erfaring fra mange års arbejde med alvorlige dyreværnsager har vist mig, at det kan forekomme, men det er relativt sjældent. I de fleste tilfælde opfatter dyret sig selv som underlagt menneskers vilje. Når de udsættes for lidelse eller smerte, finder de sig ofte i det. I TV-udsendelsen så man tydeligt, at da manden ville bruge geden til samleje, prøvede den at undvige, men efter nogen tid overgav den sig, selvom det var smertefuldt og ubehageligt. Den var ikke i brunst.

4. Et forbud vil ikke virke, for det vil kun få aktiviteten til at foregå endnu mere skjult

Det er lige modsat (se 1). Det aflaster og hjælper, hvis det er tilstrækkeligt at påvise, at dyret har været brugt til sex af mennesker, hvor politiet så blot kan give en bøde og få stoppet en praksis, der bør stoppes i tide. Som det er nu, foregår det ofte fordækt og skjult, og det vil det gøre uanset et forbud eller ej. Et forbud vil virke forebyggende, og det vil lette politiets arbejde.

5. For at varetage de seksuelle minoriteters interesser, bør vi ikke have et forbud mod dyresex. Personer, der bruger dyr til sex, har ofte positive følelser overfor dyrene., og derfor vil de ikke skade dem

Et dyreetisk råd bør have mest fokus på dyrene. Rådet har nedtonet skaderne og ikke forholdt sig til undersøgelserne fra blandt andet Norge, Sverige og England, der samstemmende påviste en betydelig frekvens af ret alvorlige skader på dyrene. Rådet har haft en for nytteetisk og for antropocentrisk tilgang til emnet, hvilket, jeg mener, er uheldigt. Der burde have være en dyreetisk tilgang med hovedvægt på hensyn til dyrene.

Når man læser rådets udtalelse om sodomi, forundres man over, at menneskehensyn vejer tungt hele vejen igennem. Der tales konstant om "rådets zoofile kontaktpersoner", hvilket er betænkeligt, når kommissoriet var, at rådet skulle forholde sig til, om sodomi skulle overvejes forbudt. Herved kommer rådet til at tildele de zoofile en hovedrolle i udtalelsen, samtidig med deres anvendelse af dyr til sex indirekte legitimeres, fordi de omtales på en sympatisk og ret positiv måde, Når man læser udtalelsen, får man det indtryk, at de zoofile tager hensyn til dyrene, når de bruger dem seksuelt. Virkeligheden viser os noget ganske andet.

6. Vi mangler viden om udbredelsen og om skaderne på dyrene

På grund af området's skjulte karakter er det vanskeligt at vide noget om, hvor mange dyr, der bruges til sex og hvor mange, der skades af det. Ikke alle skades, men alt tyder på, at så mange skades, så et forbud er både relevant og nødvendigt. Vi ved efterhånden en del om skadernes karakteristika. Som nævnt findes der flere undersøgelser, der har fået en del europæiske lande til at indføre et forbud for at beskytte dyrene bedre. Sidst Norge og Holland. Sverige er på vej. Beskrivelsen af skaderne er rystende læsning. I Norge har hver 5. dyrlæge set tilfælde med skader på

dyr, hvor de skønnede, at der var tale om seksuelt misbrug af dyret.

7. Hvis man ønsker et forbud, så sammenligner man dyr med børn og dyresex med pædofili

Peter Sandøe bruger selv sammenligningen mellem små børn og dyr i en lærebog, hvor han forklarer, at helt små børn på samme måde som dyr lever i nuet og ikke kan overskue konsekvenserne af deres handlinger. Forskere har fundet frem til, at de skader, man finder på dyr efter sexmisbrug, har en del lighedspunkter med skaderne på helt små børn udsat for pædofili. Naturligvis skal vi være varsomme med at sammenligne udover, hvad der er en saglig begrundelse for.

I flere undersøgelser om sodomi, konkluderes det, at personer, der bruger dyr til sex, ofte selv er blevet seksuelt krænket. Og meget tyder på, at personen selv traumatiseres ved at bruge dyr på den måde, således at hans eller hendes sociale samt seksuelle relationer til sine medmennesker skades. Der er forskellige oplysninger om, hvor ofte det er tilfældet, men det går så hyppigt igen i faglitteraturen og i beretningerne (bl.a. fra kriminologer, psykologer og psykiatere) at det – foruden skaderne på dyrene – bør tages med som et væsentligt argument for indførelsen af et forbud. I forbindelse med den meget omtalte Brønderslevssag, hvor en del børn var udsat for misbrug og omsorgssvigt, var jeg ikke overrasket over at erfare, at man fandt døde heste, og der var vidneudsagn om seksuel misbrug af dyrene.

8. Hvis vi forbyder sodomi, så rammer vi de landmænd, der har brug for at inseminere deres dyr.

Peter Sandøe har som et vigtigt punkt i den seneste debat gjort gældende, at hvis vi forbyder sodomi, så ville det ramme de landmænd, der bruger kunstig befrugtning, når de skal have deres brunstige søer gjort drægtige. I Norge skrev man i bemærkningerne til deres nye lov mod sodomi pr. 1.1.2010, at sædtapning, inseminering og andre nødvendige procedurer i forbindelse med avl og reproduktion ikke kan regnes for seksuelle handlinger i forbindelse med den aktuelle lov. De har ikke haft afgrænsningsproblemer.

Konklusion

Samlet set synes jeg ikke, der er så meget at betænke sig på. Et forbud er både relevant og nødvendigt. Vi må huske, at menneskers seksualdrift kun er en drift og

ikke et obligatorisk behov. Og der er så mange andre måder at tilfredsstille denne på end ved at bruge vores dyr, hvor vi ved, at en del skades af det – uanset dette var intentionen eller ej.

Der er tunge såvel dyreværns-mæssige, etiske og veterinære grunde, der taler for, at vi for at beskytte dyrene og for at fremme respekten for dyr, bør forbyde, at mennesker anvender dem til dyresex/sodomi. Det kan gøres ved en tilføjelse på blot en linie til dyreværnsloven, som man har gjort det i Norge..